

ת"פ 26790/06/13 - מדינת ישראל נגד חימאד אבו עיידה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 26790-06-13 מדינת ישראל נ' אבו עיידה

בפני כב' השופט אברהם טל, סג"נ
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

חימאד אבו עיידה

הנאשם

גזר דין

מעשי הנאשם נושא הרשעתו

1. הנאשם הורשע על סמך הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה - עבירה לפי סעיף 332 לחוק העונשין, תשל"ז-1977; קבלת רכב גנוב - עבירה לפי סעיף 143' לחוק העונשין; הסעת שוהים בלתי חוקיים - עבירה לפי סעיף 12א(ג1)(א)1(ג) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952; נהיגה בלי רישיון נהיגה - עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961; נהיגה ללא רישיון רכב - עבירה לפי סעיף 2 לפקודה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה - עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970.

2. על פי האמור בכתב האישום, ביום 7.6.13 רכש הנאשם רכב מסוג מזדה ביודעו כי הוא אסור לשימוש וכי זהותו זויפה על ידי הדבקת לוחית זיהוי השייכת לרכב מזדה אחר (להלן: "הרכב"). בשעות הבוקר המוקדמות של יום 8.6.13, בכפר עזון שבשטחי האזור, אסף הנאשם חמישה תושבי האזור במטרה להכניסם לשטח ישראל בתמורה ל-200 ₪ כל אחד, ביודעו כי אין ברשותם אישורי שהייה בישראל.

בסמוך לשעה 9:45, נהג הנאשם ברכב בכביש המוביל מהיישוב שערי תקווה לכיוון כביש 5. באותה העת, הבחינו ברכב שני שוטרים שנסעו בניידת משטרה וכרזו לנאשם לעצור בצד הדרך. הנאשם לא שעה לקריאות השוטרים ופתח בנסיעה פרועה במהירות מופרזת. השוטרים דלקו אחר הרכב והמשיכו לכרזו לנאשם בבקשה שיעצור בצד. במהלך המרדף, בלם הנאשם בפתאומיות את הרכב וגרם לשוטרים שנסעו מאחוריו להסיט את הניידת על מנת להימנע מפגיעה בו. בהמשך ביצע הנאשם עקיפה מסוכנת כשהוא נוסע על שול הדרך.

עמוד 1

במהלך מנוסתו מהשוטרים איבד הנאשם את השליטה על הרכב, ירד לשול, חזר לכביש והמשיך בנסיעה מהירה. בהגיעו למחלף קסם, חצה הנאשם את הצומת באור אדום והמשיך בנסיעתו המסוכנת כשהוא חוצה בין שני כלי רכב שעמדו באותה העת בצומת.

הנאשם פנה לכביש 444 לכיוון ג'לג'וליה ונסע צפונה לכיוון כביש 6, כשהוא נוסע במהירות הגבוהה ומתחמק מן הניידת על ידי עקיפת כלי הרכב שנסעו בכביש ונסיעה על שול הכביש.

בהגיעו למחלף חורשים יצא הנאשם מכביש 6 ופנה ימינה לכביש 531, כשהוא חוצה צומת באור אדום וכמעט גורם להתנגשות עם רכב שהגיע מהכיוון הנגדי ונאלץ לבלום, הגם שחצה את הצומת באור ירוק.

הנאשם המשיך בנסיעתו הפרועה לכיוון כביש מספר 444, פנה ימינה לג'לג'וליה ונסע ברחובות העיר בפראות, תוך כדי שהוא מסכן כלי רכב והולכי רגל וכשהוא נוסע בניגוד לכיוון התנועה, מבצע עקיפה מסוכנת של כלי רכב שנסעו בדרך ונאלצו לסטות הצידה על מנת להימנע מפגיעה. הנאשם עלה על כיכר בנויה, פגע בפח גדול שעמד בצד הדרך וסיכן חיי ילדה שביקשה לחצות את הכביש ונאלצה לשוב על עקבותיה בריצה, בכדי להימנע מפגיעה על ידי הנאשם.

למרדף אחר הנאשם הצטרפו ניידות משטרה נוספות ואת אחת מהן, שביצעה מחסום ביציאה מג'לג'וליה, עקף הנאשם ולבסוף עצר כ-150 מטרים לפני הכניסה לישוב חורשים.

במעשיו נהג הנאשם בלי רישיון נהיגה, ללא רישיון רכב וללא פוליסת ביטוח תקפה.

תסקיר שירות המבחן

3. מהתסקיר מיום 10.11.13 עולה, כי הנאשם הוא רווק בן 21, תושב כפר קאסם, בן בכור מבין עשרה ילדים, שהצעיר מתוכם בן שנתיים. האב ריצה בעבר עונש מאסר בפועל ואינו עובד ומעמדה החוקי של האם בישראל טרם הוסדר.

הנאשם תיאר מצוקה כלכלית קשה של משפחתו וקצינת המבחן התרשמה כי הוא חש חוסר אונים ואחריות על מצב המשפחה, תחושות המניעות אותו להתנהגויות בעייתיות מבלי שהוא מסוגל להפעיל שיקול דעת לבחינת חומרת והשלכות התנהגותו.

בהעדר דמויות הוריות מעורבות ומכוונות בחייו, התגלו אצל הנאשם קשיי לימוד ובעיות בביקור סדיר בבית הספר והוא תיאר שוטטות בחברה שולית מגיל צעיר. לדבריו, בהיותו בן 14 הוא עבד כשומר באתרי בנייה של קרוב משפחתו ברחבי הארץ והגיע לבית הוריו לעיתים רחוקות, אולם מאז שמלאו לו 18 הוא שב להתגורר בבית ועבד באופן יציב.

בשנת 2011 הנאשם נעצר לראשונה בגין עבירות של פריצה לבניין וביצוע גניבה בצוותא. לדבריו, בגין אותה פרשה שהה למעלה משנה בתנאי מעצר בית מלא ובראשית שנת 2013 הוטלו עליו 2 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות ולקראת תום ריצוי עונשו, נעצר בקשר לעבירות נושא תיק זה.

קצינת המבחן התרשמה כי מדובר בבחור צעיר בעל יכולות דלות, אשר מגיל צעיר לא השתלב במסגרות חיי השונות. עוד היא התרשמה מתלישות ובלבול של הנאשם, אשר במצבים חברתיים נוטה להיגרר, מתקשה להציב לעצמו גבולות פנימיים ומשכך פועל בפזיזות וללא שיקול דעת מתאים. זאת לצד קשיים בתפקוד מאורגן, עמידה בתסכול וקשיים

בהסתגלות למסגרות.

הנאשם הודה במעשים המיוחסים לו והסביר כי העבירה של הסעת שוהים בלתי חוקיים בוצעה על רקע מצוקתה הכלכלית הקשה של המשפחה.

קצינת המבחן התרשמה שהנאשם מצוי בתהליך התדרדרות, כאשר מדבריו עולה, כי הוא אינו ער לבחירותיו ולסיכונים הטמונים בהן. לדעתה, על הסיכון להישנות העבירות ניתן ללמוד גם מן העובדה שהעבירות נושא תיק זה בוצעו על ידו בעודו מרצה עונש שהוטל עליו בתיק אחר, כך שגם הסנקציות המשפטיות לא היוו השפעה ממתנת עבורו. משכך, יתכן כי הטלת ענישה ברורה ומוחשית של מאסר תחבר את הנאשם להשלכות הקשות של התנהלותו ותהווה גורם מרתיע ומציב גבולות עבורו.

הטיעונים לעונש

4. ב"כ המאשימה עמד על חומרת העבירות שביצע הנאשם ועל הצורך להגן על ציבור המשתמשים בדרך מפני עבירות המסכנות את ביטחונם. המעשים בוצעו על ידי הנאשם על רקע של הסעת שוהים בלתי חוקיים לתוך מדינת ישראל, מתוך בצע כסף, וגם מטעם זה יש להחמיר עם הנאשם, הגם שהינו בגיר צעיר.

לטענת ב"כ המאשימה, מתחם הענישה ההולם לעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה הינו 3-5 שנות מאסר. מתחם העונש ההולם בעבירות הסעת שב"ח נע בין 6-12 חודשי מאסר בפועל ובעבירות תעבורה נע המתחם בין מאסר מותנה לבין 6 חודשי מאסר בפועל.

בקביעת העונש בתוך המתחם יש לזקוף לחומרה את עברו הפלילי של הנאשם, אשר ביצע את העבירות נושא פרשה זו בעודו מרצה עונש עבודות שירות בגין עבירה אחרת, את העובדה שהנאשם הסיע לתוך שטח ישראל חמישה שוהים בלתי חוקיים ואת התסקיר השלילי, שאינו מצביע על אופק שיקומי עבור הנאשם. משכך מבקש ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם 5 שנות מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריא ולצידן מאסר מותנה, פסילה וקנס.

5. הסיניגור לא הקל ראש בחומרת העבירות ונסיבות ביצוען, אך ביקש שלא להחמיר בדינו של הנאשם.

ב"כ הנאשם חלק על מתחמי הענישה להם טענה המאשימה.

לטענתו, בנסיבות המקרה, מתחם העונש ההולם בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה הינו 12-30 חודשי מאסר בפועל, בעבירה של הסעת שב"ח נע מתחם הענישה בין חודשיים לשישה חודשי מאסר לריצוי בפועל ובעבירה של נהיגה ללא רישיון וביטוח נע המתחם בין מאסר מותנה לבין 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ב"כ הנאשם הפנה לפסקי דין שבהם הסתפקו בתי המשפט בהטלת עונשי מאסר בפועל לתקופות של בין שנה וחצי לשנתיים מאסר ועתר להטלת עונש דומה על הנאשם, זאת לנוכח גילו הצעיר, נסיבותיו האישיות כפי שתוארו בתסקיר שירות המבחן וכן ההשלכות הקשות שיהיו למאסר ממושך על הנאשם ומשפחתו.

בהתייחסו לתסקיר שירות המבחן טען ב"כ הנאשם, כי הגם שהתסקיר אינו בא בהמלצה טיפולית, מבין שורותיו עולה כי מדובר באדם דל מבחינת קווי מחשבה, שנוצל על ידי אחרים.

6. הנאשם הביע חרטה על מעשיו.

דין והכרעה

7. בקביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה יש להתחשב בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.

הערכים החברתיים שנפגעו ממעשי הנאשם הינם קדושת החיים של נוסעי הרכב, בו נהג הנאשם בפראות, וביטחון ציבור המשתמשים בדרך. נהיגתו הפרועה והמסוכנת של הנאשם, ללא התחשבות בתנועה ובנהגים אחרים, ובלבד שלא להילכד על ידי שוטרים שדלקו אחריו, טמנה בחובה סכנה ממשית.

הנאשם נהג בצורה מסוכנת ברכב על מנת להימלט משוטרים במהלך מרדף, ובכך פגע גם בערך המוגן של אכיפת החוק.

בביצוע העבירה של הסעת 5 שב"חים פגע הנאשם באופן משמעותי בזכותה של מדינה ריבונית לקבוע את זהות הבאים בשעריה, שמירת הסדר הציבורי, הגנה על ביטחון המדינה וכן שמירה על שלום תושביה. כאשר עסקינן בחמישה שוהים בלתי חוקיים, מידת הפגיעה בערכים המוגנים היתה משמעותית.

8. התופעה של הימלטות נאשמים בנהיגה פרועה ומסוכנת במהלך מרדף משטרתי אחרים אינה עוד נחלתם של מעטים בלבד, אלא של רבים, שחלקם עושים זאת במפגיע ותוך תיגר על שלטון החוק (ע"פ 1535/06 **מדינת יוסף נ' יוסף לוי**, 7.6.06).

תופעה זו יוצרת סיכון ממשי ומידי לחיי אדם ולבטיחותם של המשתמשים בדרך ומעלה את רף הסיכון בכבישים לשיאים שלא ידענו כמותם (ע"פ 2079/06 **אבו עזא נ' מדינת ישראל**, 7.6.06).

9. בתי המשפט עמדו על ההסלמה שחלה בשנים האחרונות בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ועל הענישה המחמירה שיש להשית בגינה לשם מיגורה:

" בית משפט זה נדרש לא אחת, ולמרבה הצער לעיתים תכופות מדי, לעבירה הנמצאת בליבו של תיק זה ול"תופעת המרדפים" אשר קנתה לה אחיזה במחוזותינו. תופעה חמורה זו, קוראת תיגר על שלטון החוק ושמה לאל את ביטחונם וחיהם של המשתמשים בדרך. האיסור הפלילי על סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה הינו אחד האמצעים להתמודדות עם תופעה חמורה זו, ורף הענישה החולש על העבירה משלים את המאמצים למיגורה. האינטרסים החשובים שבבסיסה של העבירה, שכיחותה של תופעת המרדפים, והקטל המתמשך בכבישי ארצנו חיזקו את משקלו של האינטרס הציבורי בדבר הרתעת העבריין והציבור כולו, והובילו לקביעתו של רף ענישה מחמיר. הענישה המקובלת עומדת כיום על מספר שנות מאסר ומספר שנות פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון רכב... " (ע"פ 9750/09 ליפייקו נ' מדינת ישראל (6.10.10)).

10. בע"פ 2410/04 **מדינת ישראל נ' אבולקיעאן** (11.11.04) עמד כב' השופט לוי על חומרת העבירה של סיכון חיי

"המשיב חטא בהתנהגות אלימה שאך בדרך נס לא הסתיימה בתוצאה קשה יותר. הוא הפגין זלזול בחוק ובאנשים הממונים על אכיפתו, וגם אפשרות לפגיעה פיסית בשוטרים לא הרתיעה אותו. יותר מכך, המשיב נהג רכבו בפראות, בשעה הומה, בטבורה של עיר, ותוך שהוא מסכן את המשתמשים האחרים בדרך. חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים, ואסור לה להשלים, עם בריונות ופריקת עול מסוג זה ומקל וחומר שאין להשלים עם כך, כאשר מדובר בתופעה שרבים חוטאים בה והמתרחשת כמעשה של יום יום באזור הנגב. את התופעה החמורה הזו יש למגר כדי להבטיח את שלום הציבור וגם כדי לאפשר לאנשי החוק למלא את תפקידם ללא מורא. תרומתם של בתי המשפט למאמץ שנועד להשיג מטרה זו צריכה לקבל ביטוי ברמת הענישה הנקוטה, ולנוכח פסקי הדין שהוצגו בפנינו, אנו חוששים כי ברמת הענישה הנהוגה כיום אין די וספק אם רכיב ההרתעה זכה בה למענה הולם".

11. כב' השופט ג'ובראן חזר והדגיש גישה מחמירה זו בע"פ 6986/09 אורנשטיין נ' מדינת ישראל (15.3.10) בקובעו:

"המעשים המיוחסים למערער הם חמורים ביותר, והתנהגות שכזו צריכה לגרור ענישה משמעותית ביותר ומרתיעה מאחורי סורג ובריח. התופעה של סירוב נהגים לציית להוראות שוטרים, ובריחה מאנשי החוק תוך כדי נסיעה פרועה ומסוכנת ברכב, קיבלה בשנים האחרונות מימדים מדאיגים. "חמורה במיוחד היא העובדה שרבים חוטאים בכך, אף שנהיר להם כי מעשיהם עלולים להסתיים בקיפוח חיי אדם או בפציעתם של נוסעים ונהגים תמימים הנקלעים, לרוע מזלם לכבישים בהם מתנהלים מרדפים מסוג זה" (בש"פ 2613/06 סראיעה נ' מדינת ישראל (2.4.2006). ראו גם ע"פ 6681/09 אלחטיב מדינת ישראל (13.1.2010); ע"פ 5881/09 סויסה נ' מדינת ישראל (14.1.2010)). על כן נקבע כי יש להחמיר בעונשם של מי שמסכנים את שלום הציבור בנהיגה פרועה תוך זלזול בוטה בנציגי החוק. "בית המשפט מצווה להעביר את המסר החשוב כי חיי אדם אינם הפקר וכי נהגים מוכרחים ליטול אחריות על מעשיהם שעה שהם יושבים מאחורי הגה המכונית, שהיא ככלי נשק" (ע"פ 6833/06 עמאש נ' מדינת ישראל, פס' 11 לפסק הדין (11.1.2010) ראו גם ע"פ 1214/08 אלעסס נ' מדינת ישראל, סעיף 12 לפסק הדין (15.12.2008); ע"פ 217/04 אלקורעאן נ' מדינת ישראל, סעיף 16 לפסק הדין (29.6.2005); ע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' אבולקיעאן (11.11.2004))."

12. כב' השופטת ברק-ארז קבעה בע"פ 3757/12 **מחראב נ' מדינת ישראל** (24.6.12) כי יש להחמיר בעונשם של המסכנים את ציבור המשתמשים בדרך באומרה כי:

"בפני בית משפט זה חוזרים ומובאים מקרים רבים שעניינם מרדפים המסכנים חיי אדם, והוא אף הגדיר אותם כ"מכת מדינה" (ראו: ע"פ 10340/07 מדינת ישראל נ' משה חובלשוילי (6.2.08). בהתאמה נפסק, כי יש להחמיר את עונשם של אלו המסכנים את שלום הציבור במסגרת נהיגה פראית ומסוכנת. יפים לעניין זה דבריו של השופט א' א' לוי בע"פ 7798/08 מדינת ישראל נ' יעקב שביקוב (לא פורסם, 22.1.2009):

"נדמה כי אין צורך לחזור ולהזכיר את המצב הנורא השורר בדרכים, לו תורם מה שמוגדר כ"גורם האנושי" משקל מכריע. את מחירו של נגע התאונות משלמים, כמעט כעניין של יום יום, רבים בחייהם, ולרוב מדובר באנשים תמימים שלרוע מזלם נקלעו לדרכו של נהג עברין או כזה שחטא בחוסר תשומת-לב רגעית. ואם בכך לא די, אנו עדים בשנים האחרונות לתופעה חמורהנוספת, ששוב אינה נחלתם של יחידים. נהגים שנדרשים על ידי שוטרים לעצור, אם לבדיקה שגרתית או כתוצאה מביצוע עבירת תעבורה, נמלטים בנסיעה מהירה, וכתוצאה מכך מתפתח מרדף בו מסכנים הרודפים, הנרדף ואזרחים תמימים את חייהם. נוכח מציאות קשה זו נדרשו בתי המשפט להרים את תרומתם לביעור תופעה זו, בה כרוכים לא רק סכנה לכלל, אלא גם זלזול מופגן ובוטה בחוק ובאלה השוקדים על אכיפתו".

13. במקרה דנן העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה נעברה בנסיבות מחמירות שכן הוא לא שעה לקריאות השוטרים לעצור את רכבו אלא ניהל מסע בריחה ארוך ומסוכן תוך כדי שהוא מסכן באופן ממשי חיי אדם, כאשר הוא עוקף כלי רכב בנסיעה על שולי הדרך, לא מציינת לרמזור אדום ועולה על כיכר בנויה, עליה עמדה ילדה שהתכוונה לחצות את הכביש.

14. זאת ועוד, נהיגתו המסוכנת של הנאשם, ללא רישיון נהיגה וביטוח, התבצעה אגב הסעת 5 שב"חים, כאשר גם עבירת ההסעה שלא כדין יוצרת סכנה לביטחון הציבור, והיא מחייבת בעצמה מתן ביטוי ראוי בענישה (ע"פ 8703/11 **מדינת ישראל נ' מוחמד ג'אבר** (14.8.12)).

חומרתי של עבירת הסעת שב"חים נידונה בבתי המשפט לא פעם ונקבע כי לאור הסיכון הבטחוני שיש בביצועה והתוצאות הרות האסון העלולות לנבוע ממנה, יש להטיל על אדם שהורשע בביצועה, עונש מאסר בפועל, מבלי שתינתן האפשרות להמירו בעבודות שירות (ראו: רע"פ 5198/01 ח'טיב נ' מדינת ישראל (18.10.01)).

15. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה, כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר בפועל לצד פסילה לתקופה ממושכת מלהחזיק רישיון נהיגה.

כך, למשל, נגזרו על נאשמים בנסיבות דומות העונשים הבאים:

א. בע"פ 8703/11 **מדינת ישראל נ' מוחמד ג'אבר** (14.8.12) החמיר בית המשפט העליון בעונשו של הנאשם, שהורשע בעבירות של הסעה שלא כדין (שני מקרים), סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה והפקרה לאחר פגיעה, והטיל עליו 42 חודשי מאסר לריצוי בפועל תחת 24 החודשים שהשית עליו בית המשפט המחוזי.

ב. בע"פ 656/13 **אדעיס אוסמה נ' מדינת ישראל** (31.10.13) הורשע הנאשם בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה וסיוע לגניבת רכב והוטלו עליו 42 חודשי מאסר בפועל.

ג. בע"פ 6398/07 **אבולקיען נ' מדינת ישראל** (20.2.08) הורשע הנאשם בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, חבלה בכוונה מחמירה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו והושתו עליו 4 שנות מאסר בפועל.

ד. בע"פ 2100/06 **אבולקיען נ' מדינת ישראל** (7.6.06) הורשע הנאשם בסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, בית המשפט המחוזי הטיל עליו עונש של 30 חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון החמיר בעונשו והעמידו על 4 שנות מאסר בפועל.

ה. בע"פ 1535/06 **מדינת ישראל נ' לוי** (7.6.06) הורשע הנאשם בסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, בית המשפט המחוזי הטיל עליו 30 חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון החמיר בעונשו והטיל עליו 4 שנות מאסר לריצוי בפועל.

ו. בע"פ 8064/10 **נבתית נ' מדינת ישראל** (18.1.12) הורשע הנאשם בגניבת רכב, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, כניסה לישראל ללא היתר, נהיגה ללא רישיון ונהיגה ללא ביטוח ונידון ל-60 חודשי מאסר בפועל.

ז. בע"פ 6986/09 **א' א' נ' מדינת ישראל** (15.3.10) הורשע הנאשם בסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו ועקב נסיבות אישיות קשות הוא נידון ל-3 שנות מאסר בפועל.

16. נסיבות הסעת השב"חיים ע"י הנאשם אינן קלות שכן מדובר בהסעת 5 שב"חיים אל תוך שטח ישראל אשר נעשתה לצורך הפקת רווח כלכלי. מדיניות הענישה הנוהגת והראויה בעבירות הסעת שב"ח הוכתבה על ידי בית המשפט העליון ברע"פ 3674/04 **אבו סאלם נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 12.2.06):

"ראשית לכול נאמר, כי טרם בשלה העת לשינוי מדיניות הענישה המחמירה בעבירות נושא הדיון ברוח הילכת ח'טיב. מעשי הטרור הקשים עדיין מכים במדינה; הסיכון הטמון בהסעתם, בהלנתם ובהעסקתם של שוהים בלתי חוקיים המגיעים לישראל משטחי יהודה, השומרון וחבל עזה לא נתפוגג; ומכאן ששיקולי הרתעה - הרתעת היחיד והרתעת הרבים - עדיין שיקולים הם ממעלה עליונה."

א. ברע"פ 1941/09 **אנוור עלאדין נ' מדינת ישראל** (26.3.09) הורשע הנאשם בעבירה של הסעה

שלא כדין והוטלו עליו 5 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

ב. ברע"פ 1737/07 **מומחד אבו גנאם נ' מדינת ישראל** (20.3.07) הורשע הנאשם בשתי עבירות של הסעה שלא כדין והוטלו עליו 8 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

ג. ברע"פ 4509/07 **גנאיים עבד אל חלים נ' מדינת ישראל** (28.5.07) הורשע הנאשם בעבירה של הסעה שלא כדין והוטלו עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל וענישה נלווית.

ד. ברע"פ 2226/07 **עיסא מוראד נ' מדינת ישראל** (29.3.07) הורשע הנאשם בעבירה של הסעה שלא כדין והוטלו עליו 2 חודשי מאסר וקנס בסך של 4,000 ₪.

ה. ברע"פ 6141/09 **עמאר סלהב נ' מדינת ישראל** (30.7.09) הורשע הנאשם בעבירה של הסעת תושב זר השוהה בישראל שלא כדין והוטלו עליו 45 ימי מאסר בפועל.

17. על פי סעיף 40 ט' לחוק, במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לשקול את השיקולים הבאים:

א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה:** לצורך ביצוע העבירה של הסעת שב"ח, רכש הנאשם רכב ביודעו כי זהותו זויפה באמצעות הדבקת לוחית רישוי השייכת לרכב אחר וכי הינו אסור לשימוש.

ב. **הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה:** נסיבות ביצוע העבירות מצביעות על תעוזה עבריינית של ממש. הנאשם, שהסיע ברכבו חמישה שוהים בלתי חוקיים, לא שעה להוראות השוטרים לעצור את רכבו ונמלט מניידת המשטרה בנסיעה פרועה ומסוכנת לאורך מרחק רב. הוא נהג במהירות מופרזת, הן על הכביש והן על השול, ביצע עקיפות מסוכנות, פגע בפח גדול שעמד בצד הדרך, חצה צמתים כשברמזור אור אדום וכן אילץ ילדה שחצתה את הכביש לשוב על עקבותיה בריצה והכל תוך סיכון ממשי של חיי אדם - הן של המשתמשים בדרך, והן של השוהים הבלתי חוקיים שהסיע ברכבו. למותר לציין, כי אך בדרך נס לא נסתיים האירוע בתאונת דרכים ובפגיעה בגוף או ברכב אחר ותרמה לכך גם תושית הנהגים שנקלעו לדרכו ומיהרו לסטות לשוליים או לבלום בפתאומיות כדי להימנע מפגיעה.

ג. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה:** מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם הינו בן בכור למשפחתו והוא חש מחויבות, כמו גם לחץ מצד בני משפחתו, לסייע בפרנסת המשפחה, אשר סובלת מצוקה כלכלית קשה. לדבריו, מצוקה כלכלית זו היא שעמדה בבסיס ביצוע עבירת הסעת השוהים הבלתי חוקיים. להתרשמותה של קצינת המבחן, הנאשם נוטה להיגרר אחר חברה שולית, הוא דל כוחות ומתקשה להציב לעצמו גבולות. בהיעדר כלים להתמודדות עם מצבי חיים מורכבים, פעל הנאשם באופן בעייתי ופורץ גבולות.

18. מתחם העונש ההולם לעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה נע בין שלוש לחמש שנות מאסר בפועל, בנוסף למאסר על תנאי ופסילה מלנהוג.

מתחם הענישה בגין הסעת שוהים בלתי חוקיים נע בין חודש מאסר בפועל ועד ל - 12 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריה.

מתחם הענישה ההולם בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה, ללא רישיון רכב וללא ביטוח הוא בין מאסר על תנאי למאסר שניתן לרצותו בעבודות שירות ופסילה מלנהוג.

19. בהינתן העובדה שמדובר באירוע אחד, שמאגד בתוכו מגוון עבירות, דעתי היא כי יש לחפוף בין מתחמי הענישה שנקבעו. לפיכך, מתחם הענישה בגין האירוע כולו נע בין 3 ל-5 שנות מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח.

20. באשר לענישה במסגרת המתחם, אני מתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כדלקמן:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם:** להתרשמותה של קצינת המבחן, הנאשם, שהינו צעיר בן 21, מצוי בתהליך של התדרדרות ואינו ער לבחירותיו ולסיכונים הטמונים בהן. העבירות נושא גזר דין זה בוצעו על ידו בעודו מרצה עונש מאסר בעבודות שירות בגין עבירות רכוש שביצע. לאור האמור, העריכה קצינת המבחן כי קיים סיכון להישנות התנהלות דומה גם בעתיד והמליצה להטיל על הנאשם ענישה ברורה ומוחשית בדרך של מאסר, מתוך תקווה שיהא בכך כדי לחבר אותו להשלכות הקשות של התנהלותו.

ב. **הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם:** הנאשם רווק המתגורר עם הוריו, בן בכור למשפחה המונה 12 נפשות, אביו אינו עובד. לדבריו, מגיל צעיר עובד לפרנסתו ולפרנסת המשפחה. בנסיבות אלה, נראה כי לעונש מאסר ממושך תהא השלכה על מצבם הכלכלי של בני המשפחה, הקטן שבהם בן שנתיים.

ג. **הנאשם נטל אחריות למעשיו, הודה והביע חרטה:** הנאשם הודה במעשים המיוחסים לו והביע צער עליהם בפני בית המשפט.

ד. **נסיבות חיים קשות של הנאשם:** מתסקיר המבחן עולה כי משפחתו ברוכת הילדים של הנאשם סובלת ממצוקה כלכלית קשה. הנאשם מתקשה להסתגל למסגרות ובהיותו בן 14 עזב את בית הוריו והתגורר באתרי בנייה שונים ברחבי הארץ. לנאשם אין גורמי תמיכה והכוונה יציבים וצרכיו בהערכה ובתחושת שייכות אינם באים על סיפוקם.

ה. **עבר פלילי של הנאשם:** עברו הפלילי של הנאשם אינו מכביד, אולם יש לציין כי הוא מן העת האחרונה שכן ביום 29.1.13 הוטלו על הנאשם חודשיים מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות בגין מעורבותו בעבירות של התפרצות וגניבה. העבירות נושא גזר דין זה בוצעו על ידו ימים ספורים בטרם סיים לרצות את עונשו.

21. במקרה דנן לא קיימים שיקולים המצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם. משכך, וחרף גילו הצעיר של הנאשם, שהוא בגיר-צעיר לא קיימים שיקולי שיקום המצדיקים סטייה מהמתחם.

22. לאור האמור לעיל, אני מטיל על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. 3 שנות מאסר בפועל בניכוי תקופת מעצרו מיום 8.6.13.

ב. שנת מאסר על תנאי שלא ירצה אלא אם יעבור תוך 3 שנים משחרורו ממאסר עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי שלא ירצה אלא אם יעבור תוך שנתיים משחרורו ממאסר עבירה לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, נהיגה ללא רישיון או ללא ביטוח או בזמן פסילה.

ד. פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה במשך 3 שנים משחרורו ממאסר.

ה. אני פוסל את הנאשם למשך שנה על תנאי אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מיום קבלת הרישיון עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, או נהיגה ללא רישיון נהיגה או נהיגה ללא ביטוח, או בזמן פסילה.

הודעה לנאשם זכותו לערער לביהמ"ש העליון תוך 45 יום מהיום.

**ניתן והודע היום ו' שבט
תשע"ד, 07/01/2014
במעמד ב"כ הצדדים
והנאשם.
אברהם טל, שופט,
סג"נ**